

Auktion holdt 7.1.1819 på Kirkensgaard over ind-og udbo og besætning¹

Aar 1819 den 7de Januar blev holdt Auction i Kirkensgaard i Vandborg. Forretningen indføres fol.522²

Aar 1819 den 7de Januar³ blev (⁴der efter foregående bekendtgørelse) i Følge Dom og Eksekution foretaget offentlig Auktion hos Gaardmand Mads Jensen Kirkensgaard i Vandborg over endeel Ind og Udbo og Besætning. Requirenten Dom og Udlægshaveren Ole Seiling mødte og fremlagde den passerede Eksekutions Forretning til Auktionsforrettningens Stadfæstelse samt de af ham forfattede skriftlige Auktions Conditioner hvorefter han begierede Auktionen fremmet. Eksekutions-Forretningen blev modtaget til Vedhæftelse og Conditionerne til Indlemmelse saalydende Fol. (mgI).

Forinden videre passerede maatte Auktionsforvalteren ædske Debitor Mads Jensens Erklæring, om hans iboende Gaard tilligemed Ind og Udboe Besætning og Avl er pantsat til Den almindelige Enkekasse. Hvortil Mads Jensen svarede jo! Det heele er pantsat for 1055 ^{Rbd} SV hvoraf til nu afvigte December resterer et Aars Rente. –

I den Anledning maatte Auktionsforvalteren paa Grund af Hr. Kammerherre og Amtmand v. Rosenørns Skrivelse under 22de f.M. paalægge Requirenten enten at indestaa for Enkekassen for sit Tilgodehavende udi Gaarden og Besætningen, eller stille Auktionsforvalteren god Sikkerhed for at Auktions- Beløbet for den og (?)⁵ Auktion, skal blive Enkekassen indbetalt i Tilfælde at den ved Gaardens og tilbageværende Besætnings Salg, ikke kan blive skadesløs.

Requirenten erklærede at han paa Grund af det tilførte for Tiden ikke ville inklade⁶ sig udi at indgaae nogen Forpligtigelse til Enkekassen saameget mere, at det er ham ubekjendt om Rente Restancen ikke er højere end angivet, og derfor under hans lovlige Rets Forbeholdenhed, begierede Auktionen udsat indtil videre for at søge nærmere Oplysning om hans Rets Erholdelse mod Debitor Mads Jensen.

(Auktionen blev derfor udsat indtil videre).

(Underskrifterne, heraf vidnerne Jens Munksgaard og Christen Gaaskiær)

¹ kilde: Ryssensten Birk. Auktionsprotokol 1805-1821 (B77C-26) fol.509a, 522a-522b. Haves i fotokopi bortset fra fol.509a

² fol. 509a

³ fol.522a

⁴ tekst i parentes er mit resume

⁵ ? i parentes betyder at tydningen er usikker

⁶ sideskift til fol. 522b

Ryssensten Birk. Auktionsprotokol 1805-1821 (B77C-26)

Indhold

Starter 13. nov. 1805, slutter 19. sep. 1821.

Der er mange sager om strandet gods. Desuden licitationer bl.a. over broer, mange ikke krævede offentlige auktioner over afdødes ejendele, jord mv.

Set Vandborg fra ca.1811 og efter Nørager i Ferring til 11. jan. 1815 (fol.375a) og fra 4.juni 1821 protokollen ud uden at finde noget om ham

3 auktioner i Vandborg (Skidengaard i 1814, Mægbeck i 1818 og Kirkensgaard 1819) haves i fotokopi og er transskriberet.

.
De andre auktioner er kun ført ind i Dokumentoversigt..

Dokumenter til auktionsprotokollen (1786-1821, B77C-27) 1. pk

Auktion holdt 20.4.1814 over jorde fra Skidengaard¹

Aar 1814 den 20de April blev i Gaarden Muusholm af Justitsraad Skønau paa Hr. Birkedommer Claudis og egne Vegne holdt offentlig Auktion til Bortsælgelse eller Bortleieelse for i Aar af endeel Eiendomme fra Gaarden Skidengaard undertegnede Justitsraad Skønau tilhørende.

Conditionerne saavel for Salg som til Leie blev tydelig oplæste og indføres saalydende:

Conditioner

Til Auktionen den 20de April 1814 over nogle Parceller af Skidengaard Eiendomme i Vandborg Sogn.

1

Sælgeren forbeholder sig at prøve saa mange forskjellige Opraab, som han finder for got, da enhver Højstbydende er forpligtet til at vedstaae sit gjorte Bud indtil 2 Timer efter sidste Opraab inden hvilken Tiid det skal blive tilkendegivet om nogen af de gjorte Bud antages eller ikke.

2

Eiendommene antages strax af Kjøberne til frie Raadighed og Afbenyttelse og som en Følge deraf tilsvare de alle Skatter og offentlige Afgifter deraf fra April Quartal 1814 til hvilken Tid da erlægges af Sælgeren. – Det Skattehorn og Fourage, som herefter maatte opkræves leveres af Kjøberne, som da ogsaa blive berettiget til Gotgjørelse derfor.

3

Kjøbesummen tilligemed 2Proc^{to} Incassations Sallarium betales til mig Justitsraad Skønau i Snapstings Termin 1814 inden den 20de Juni i N.M. eller til næste Snapsting 1815 med 1 Aars Rente i SV og ligeledes betales til mig lovligt Auktions Sallarium naar forlanges. –

4

Naar Kjøbesummen med øvrigt er betalt meddeles Indkassations Quittering derfor, hvorefter Kjøberne² kan faae lovlig Auktions Skjøde udstædt paa deres Bekostning.

5

Den befalede ½ proc^{to} Afgift udredes af Kjøberne allene som ogsaa erlægges en passende Gave i Anledning af Handelen til Vandborg Sogns Fattigkasse.

6

Ubekjendte og Uvederhæftige maa stille antagelig Selvskyldner Caution for deres Bud, da der ellers ikke optas videre derpaa end at der skeer nyt Opraab for deres Regning.

7

Udebliver Betalingen over den bestemte Tiid, da forpligtes Kjøberen med Kautionsist at lide Tiltale og Dom under Skodborg Vandfuld Herreders Jurisdiktion og kan ikke enten til Forligelses Kommissionen eller Retten vente andet Varsel, end det der gjelder for dem, som boe under Jurisdiktionen. I saa Fald forpligtes Kjøberen til at erlægge Kjøbesummen i Sølvs Værdi efter den Cours som gjelder naar betalingen finder Sted.

8

Sælgeren forbinder sig til at skaffe Udparcelleringen fuldført for sin Regning, saa at intet skal være til Hinder for Skjødets Tinglæsning.

Lemvig den 20de April 1814.

F.K. Skønau

¹ kilde: Ryssensten Birk. Auktionsprotokol 1805-1821 (B77C-26) fol.341a-342b. Haves i fotokopi.

NB findes identisk i *Dokumenter til auktionsprotokollen* (B77C-27)

² sideskift til fol.341b

Auktion holdt 1.9.1818 over havre fra Mægbeck¹

Aar 1818 den 1ste September blev af Auktionsretten i Ryssensteens Birk holdt offentlig Auktion paa Mægbeck Mark i Vandborg over en Deel Skaftehavre².

Auktionen var behørig bekendtgjort med Plakater. – Som Vidner vare tilstæde H.F. Braae og Niels Kirk. Dernæst blev fremlagt skriftlige forfattede Conditioner som lydelig blev oplæste for tilstedeværende Liebhaveere og indføres saalydende:

Conditioner

hvorefter endeel Skaftehavre paa Mægbeck Mark i Vandborg i Dag ved offentlig Auction bortsælges

1. Havren opraaibes traveviis, saaledes som det paavises og staar paa Ageren og vil Sælgeren have Opsigt med samme i 6 eller 8 Dage; det Høieste til hvilken Tid Køberen skal have samme afhentet.
2. Opraabet skeer i Rigsbankpenge Navneværdi, og erlægges Auktionspengene prompte 4de Ugersdagen fra Dato at regne tilligemed 12^{rbs} pr. Rbd i Omkostninger til Christen Mægbeck i Vandborg.
3. Ingen uden bekiendte sufficante Købere tilstaaes den anførte Credit thi andre betaler strax eller stiller god Selvskyldner Caution, da deres Bud ellers ikke agtes.
4. Skulle nogen udeblive med Betalingen over den bestemte Dag maae saadanne Skyldige vente strax at vorde indkaldet saavel for Auctionsberegningens Beløb, som Omkostningernes Betaling skadesløs uden mindste Henstand, og i saa Fald bliver Skodborg Vandfuld Herreders Forligelses Kommission og RyssensteensBirketings Ret det Forum, hvorunder de Skyldige skal lide Søgmaal og Dom, uagtet de maatte have andet Stævneting og kan ikke vente andet Varsel end som det der er gjeldende ved disse Retter.

Mægbeck den 1ste September 1818. Christen Larsen

Efter disse Conditioner blev opraabt paa vestre Toft fra vester Side.

1	2 Traver 19 Kiærne Havre a 14m 5sk	for 6–0-4rbd	Christen (G?) Smed paa Harboør
2	2 Traver 8 do		usolgt
3	2 Traver 10 do		usolgt
	(Boer?) ³ Havre fra nordre Side		
4	2 Traver		ikke opraabt
5	3 Traver 5 Kiærner		ikke opraabt
6	2 Traver		ikke opraabt
7	1 Trave13 do a 14 m	for 4-5-12rbd	Niels Chr. Kirk paa Harboør
8	2 Traver 10 do		usolgt
	Giødehavre		
9	2 Traver 10 Kiærne af 15m 6sk	for 6-2-7rbd	Niels Chr. Kirk paa Harboør
10	2 Traver a 15 m	for 5-0-0rbd	Niels Kyndesgrd paa Harboør
11	2 Traver 12 Kiærne a 13m 10sk	for 5-5-7rbd	Thomas Hou paa Harboør
12	2 Traver 5 do		usolgt
	i alt	28-2-14 rbd	

Da intet videre forlangtes solgt blev Auktionen hævet og underskrevet.

(Underskrifter)

¹ kilde: Ryssensten Birk. Auktionsprotokol 1805-1821 (B77C-26) fol.492b. Haves i fotokopi

² Kalkar: Skaftehavre er den havde der sidder endnu på strået. "Giødehavre" har jeg ikke kunnet finde, men det er måske god havre (giød = god)

³ ? i parentes betyder at tydingen er usikker

Skøde-panteprotokol fra Rysensten Birk.

Sp.3: Register over skøder og få lån i Rysenstens Birk (B77C SP3)

Ordnet kronologisk

Stedets navn	Hartkorn ¹	Pris	Køber – sælger	Foli e	dato ²	fra fæste til selveje ³
Mølgaard	12-0-1-2	2600 rd	tilskødet Jens Pedersen af Fønss og Schmidten	47	1801, 28.8 u.24.1.1801	ja? ⁴
Blaaberg	2-3-3-0	280 rd	tilskødet birkeskriver Varelmann af F. og Sch.	59	1801, 11.9	Tidl. ⁵ Rys
Blaaberg	2-3-3-0	350 rd	tilskødet Christen Christensen af Varelmann	59	1801, 11.9	Nu selveje
Mægbeck	"Herlighe dshk." 1-3-1-2 ^{3/4}	286 rd 5m, 14 sk	tilskødet Christen Larsen af Fønss og Sch.	2	1799, 26.7	
Vestergaard og Bjerg	14-1-0-2	1800 rd	tilskødet Varelmann af baron Juul	1	1799, 7.6 u.10.2.1798	Ja, hans fæste
Nørgaard	6-2-0-1 ^{1/2}	1220 rd	tilskødet Varelmann af F. og Sch.	63	1802, 9.7	ja
Vandborg Mølle, selve møllen	0-4-1-0	420 rd	tilskødet Jens Pedersen Mølgaard af Niels Mikkelsen	63	1802, 30.7	Beboes af fæster
Maagaard	5-7-1-0	1000 rd	tilskødet Varelmann af Fønss og Sch.	68	1802, 30.7	Ja
Maagaard, hovedparcel	1-5-2-2 ^{1/2}	450 rd	tilskødet Niels Madsen Skou af Varelmann	68	1802, 30.7	-
Bjerg, parcel nr. 3 (Hiousel)	0-4-0-2 ^{1/2}	140rd	tilskødet Knud Jacobsen af Varelmann	69	1802, 30.7	-
Bjerg parcel nr.4 (Faaltoft)	0-4-1-2	175rd	tilskødet Henrik Gregersen af Varelmann	69	1802, 30.7	-
Dahlgaard, Østre ⁶	4-1-1-0	750rd	tilskødet Christen Madsen af F. og Sch.	81	1802, 6.8	Ja, hans fæste
Dahlgaard, Vestre	4-1-1-0	750rd	tilskødet Poul Poulsen af F. og Sch.	82	1802, 6.8	Ja, hans fæste
Skidenggaard	8-3-1-1	1350rd	tilskødet Peder Nielsen af F. og Sch.	83	1802, 6.8	Ja, hans

¹ Uoverenstemmelser er rettet ind efter selve skødet

² der står ingen dato i registret. De er påført efter tingbog og panteprotokol. Underskrivningsdatoen er kun medtaget hvis den ligger mere end 4-5 måneder før tinglæsningen. Dog er begge datoer medtaget fra 1813

³ står ikke i registret, men fremgår af tingbog eller panteprotokol. Ikke sikkert at det er den tidligere fæsters køb jv. Varelmanns køb

⁴ jf. takseringens omtale af et fæstebrev d. 21.1.1799. Har skødet i fotokopi

⁵ Varelmann var fæster på Vestergaard. De andre fæstegårde købte han af F. og S. til videre salg

⁶ oplysningerne om at det er Østre og Vestre haves fra andre dokumenter, evt. senere her. Det samme gælder Nørgaard. Dahlgaard staves som regel med "h"

Skøde til Christen Lassen Mægbeck

Se Folio 539. Læst 26. Juli 1799, underskrevet 25. Juni 1799.¹

Underskrevne Eiere af Baroniet Ryssensteen gjør vitterligt: at have solgt og afhændet ligesom vi og hermed sælger, skiøder og aldeles afhænder fra os og vore Arvinger til Christen Lassen af Mægbeck udi Vandborg Sogn til hans Gaard hidtil tillagt og Rammegaard forhen tilhørende Herligheds Hartkorn, matriculeret for 1 Td, 3 Skp, 1 F., 2³/₄ Alb – Hvilken Eiendom med alle de Rettigheder og Herligheder, som vi selv har eiet, samme uindskrænket i i alle Henseender herefter skal tilhøre Eireren fornævnte Christen Lassen som hans sande Retmæssige og tilkøbte Eiendom da han derfor i Dag har betalt den accorderede Kiøbesumma 284 Rdl 5 Mk 14 Sk, skriver Tohundrede Firsindstyve og Sex Rigsdaler, fem Mark og fjorten Skilling, samt desuden 5 mk Courant Ducaten. Saa vi fra denne Tiid frasiger os ald videre Ret eller Rettighed til eller i fornævnte Eiendomme i alle Henseender. Den Reservé i indhæftede Kiøbe Contracts² 11.te Post angaaende det jordløse Huus paa Eiendommen alleene undtagen.

Dette Skiøde udstedes paa ¼ Rdl.Papiir Ifølge dertil erholdt allernaadigste Bevilling. Dertil Bekræftelse under vore Hænder og Segle.

Ryssensteen den 25 Juni 1799

Fønss (LS)

Schmidten (LS)

¹ Kilde: Skøde-Panteprotokol for Rysensten Birk, 1799-1815 (B77 C, SP 1, fol.1a-b?). Der henvises til Tingbog for Ryssensteen Birk 1785-1801, B77C-4 (book 4 (M 31351), fol 539b.

Haves i fotokopi.

² den omtalte købekontrakt er ikke med i hverken tingbog eller skøde-panteprotokol, heller ikke i herredets bøger. Men da sidste del af tingbogen er meget slidt, kan den være bortkommet.

Panteobligation til Christen Larsen Mægbeck, læst 11. juli 1800.¹

See Folio 553. Den 11 Julij 1800 læst følgende Obligation.

Jeg underskrevne Christen Larsen Selveier af Gaarden Mægbeck i Vandborg Sogn, kiender og hermed vitterliggør skyldig at være til Den almindelige Enke Casse den Summa 750 Rd, skriver Syv Hundrede og Halvtredsindstyve Rigsdaler Danske Courant som mig af bemelte Casses Midler Dags Dato ere laante og udbetalte. Thi lover og forpligter jeg hermed mig og mine Arvinger Een for alle og Alle eller nogle for Een bemelte Capital 750 Rd. til ovenmeldte Den almindelige Enke Casse eller hvo denne min Obligation med Rette i Hænde haver, rigtig at betale tilbage til hvilken 11 Junij eller 11 Decembris Termin samme ved et Halvaars lovlig Opsigelse forud fra een af Siderne bliver opsagt, og imidlertid Capitalen hos mig bliver staaende (at?²) erlegge af den 4 Procento aarlig Rente Halvdeelen til hver 11 Junii og Halvdeelen til hver 11 Decembris Termin. Da Cassen maa optage de Laan som indsettes i Danske Specier, udi den Danske og Norske Speciers Banque, forpligter jeg mig hermed til at holde Cassen skadesløs for Coursens Mislighed med Laanets tilbagebetaling i Banquier, naar Cassen lovlighed dertil gives. Til Betyggelse for dette Laan med deraf forfaldende Skadesløse Renter og andre Omkostninger, Pantsætter jeg hermed med første Prioritets PanteRet den mig efter Skiøde af Dags Dato, hvilket tilliggende denne Obligation læses og protocolleres, tilhørende Gaard Mægbeck, beliggende i Vandborg Sogn, Ringkøbings Amt, at Hartkorn 4 Td. 3 Skp, 2 F., 1 Al. med de til sammes hørende Bygninger, hvilke i BrandCassen er forsikrede for Summa 600Rd, ligeledes Pantsætter jeg den mig tilhørende Besætning af Kreaturer og Avls Redskaber, den af Gaardens Marker indeværende Sæd og Høslet og alt mig tilhørende Indboe udi hvilken Gaard og Eiendom med alt tilliggende saaledes som den nu er eller herefter³ kand vorde bygget og forbedret, intet i nogen Maade undtagen Den almindelige EnkeCasse skal være og blive berettiget frem for alle andre indtil samme for Capital, Renter og Omkostninger skadesløs vorder afbetalte. Dersom jeg med Renter til bestemte Terminer udebliver, Pantet af mig ei holdes i god og forsvarlig Stand, Skatter og Afgifter maatte komme i Restantze eller noget af Jordloddet til Forringelse maatte blive bortleijet, da skal Capitalen være som opsagt og Cassen saavel da som efter et Halvaars Opsigelse i Mangel af Capitalens prompte erleggelse, være berettiget at tiltræde Pantet og deri at søge sin Betaling, men hvor det ikke skulle blive tilstrækkeligt, da i mine øvrige Eiendeele hvor de nu matte forefindes. Til Bekræftigelse haver jeg denne min Pante Obligation i de 2de undertegnede Vitterligheds Vidners Overværelse egenhændig underskrevet og forseglet, og naar samme paa min Bekostning, og uden nogen mig dertil given Varsel ved Retten læses og i Pantebogen indføres.

Datum Ringkøbing den 16. Junii 1800.

Christen Larsen Mægbeck (LS)

Til Vitterlighed underskriver efter Begiering

Christopher Hansen Mekk
begge af Ringkøbing

l marginen: Vide Reg. C den 22de Junii 1814 omskrv. til 750^{Rbd} SV.
Udslettet 31 August 1824⁴

¹ Kilde: Skøde-Panteprotokol for Rysensten Birk, 1799-1815 (B77 C, SP 1, fol.10a-b). Haves i fotokopi

² ? i parentes betyder at ordet/tallet kun delvist eller slet ikke kunne tydes

³ sideskift til fol.10b

⁴ På udslettelsen (haves i fotokopi) er datoen d. 31. august 1825! – som må være den korrekte

**Skøde på Mølgaard og panteobligation til Jens Pedersen, Mølgaard,
læst 28. August 1801¹**

See Folio 17. Skiøde. Læst den 28de august 1801²

Underskrevne Ejere af Baroniet Ryssensteen og Rammegaard under Ringkjøbings Amt, gjør vitterlig: at have solgt og afhændet, ligesom vi hermed sælger, skiøder og afhænder til Jens Pedersen, den os tilhørende Gaard Mølgaard kaldet i Vandborg Sogn, staaende for Hartkorn 12 Td 1 Fr. 2 Alb, alt saaledes og paa de Conditioner som vedhæftede Kiøbecontract mellem Kiøberen og os af Dato 11 December 1798 herom viser. Da nu Kiøberen har betalt os den accorderede Kiøbesumma 2600Rd, siger To Hundrede og sex Hundrede Rigsdaler danske Courant, saa skal fornævnte solgte Gaard saaledes som meldt være Kiøberens og Arvingers sande og lovlige Eiendom med fuldkommen Ejendoms Rett, der han maae gjøre sig saa rigtig som han vil og kan efter Loven, dog maae intet deraf meere tiene til nogen Hovedgaards Completering eller paalægges Hoverie. –

Til Bekræftigelse under vore Hænder og Forseglinger. – Viborg Snapstings Termin den 24 Junii 1801.

Fønss (LS) Schmidten (L.S.)

¹ Kilde: Skøde-panteprotokol for Rysensten Birk, 1799-1815 (B77C, SP 1, fol.47a-b). Haves i fotokopi

² fol. 47a. Den omtalte købekontrakt er ikke set

Skøde og købekontakt på Kvistgaard og Øde Nørberg, læst 14. november 1804¹

See Folio 188. Skiøde og Kiøbe Kontrakt læst 14 Novb 1804²

Peter Severin Fønss kongelig Majestæts Kammerherre, Oberst ved Landeværnet, Herre til Grevskabet Løvenholm pp. gjør vitterlig som tillige Eier af Ryssensteen og dets allodial Gods, at have derfra solgt og afhændet, ligesom jeg hermed sælger, skiøder og afhænder fra mig og mine Arvinger til Jens Andersen Munksgaard i Vandborg med flere Vandborg Sogns Kirkes Kiøbere og deres Arvinger Gaarden Quistgaard i Vandborg Sogn som beboes af Fæsteren Niels Jensen svarende for Hartkorn 6 T 5 Skp 3 Fk og et (Stk?)³ fæsteledig Eiendom af Øde Nørbiørg liggende mellem Skræddergaard og Jens (?) Lodder af Hartkorn 0-2Skp 1F 2Alb tilsammen 7 Td 2 Alb siiger Syv Tønder og Toe Album Hartkorn, som herefter skal tilhøre Vandborg Kirke uden nogensinde derfra at adskilles, med mindre hans Majestæt (eære?) høje Collegier dertil i forrige givne Bevilling – alt i øvrigt paa de Conditioner, som hermed fæstede Kiøbe og Forenings Contract af 8de Maj 1802 nærmere udviser. – og da Kiøberne fornøjelig har betalt mig den derfor akkorderede Kjøbesumma 750 R skriver Syv Hundrede og halvtredssindstye⁴ Rigsdaler danske Courant, saa skal fornævnte Vandborg Kirkegods herefter, som (?), være Jens Munksgaard og øvrige Vandborg Kirke Eieres lovlige kiøbt, betalt og tilskiødede Eiendom, det de maae gjøre sig saa rigtig som de bedst ved vil og kan efter Loven: dog maae intet deraf meere tjene til nogen Hovedgaards Completering, eller paalægges Hoveri.

Til Bekræftigelse under min Haand og Segl. Viborg Snapstings Termin den 24 Juni 1804.

Fønss L.S.

Nærmere Forenings Contract –

imellem General Krigs Kommissærerne Oberst de Fønss og von Schmidten som Sælgere af Vandborg Kirke med dens Tiende og Kiøberne Sognefogdn Jens Munksgaard med flere af Vandborg Sogn, er ifølge ergangne Kancellie Skrivelse og Auktions Conditionerne for Vandborg Kirkes Salg, med Vidner indgaaed følgende:

1 Sælgerne overdrager med fuldkommen Eiiendoms Ret Gaarden Quistgaard i Vandborg Sogn, som beboes af Fæsteren Niels Jensen, staaende for Hartkorn 6 Td 5 Skp 3 Fk – og et (Støkke?) fæsteledig Eiendom af Øde Nørbiørg. Jord liggende imellem Skræddergaards og Jens (Skous?) Lodder af Hartkorn 2 Skp 1 Fk 2 Alb. Tilsammen 7 Tdr, 2 Alb hvilke Syv Tønder Toe Album Hartkorn, herefter skal tilhøre Vandborg Kirke dens Kiøbere og Eiere - imod

2^{et} At Sælgere forbeholder sig, ald den Eiendom, være sig enkelte Stykker Agger, Eng eller Anpart i visse Gaarde i eller uden Vandborg Sogn, som herefter maatte kunne oplyses forhen at have underlagt eller tilhørt Vandborg Kirke fra Dato af til Eiers Raadighed, uden nærværende eller tilkommende Vandborg Kierkes Kiøbere og Eiere, meere nu eller i Tiden derpaa, maae gjøre Pretention enten for eller uden Betaling. –

3^{die} Vandborg Kirkes Kjøbere Sognefoged Jens Munksgaard med flere (modsælger ?) fra Dato af, de her foran overladte Eiendomme til lovlig Afbenyttelse og som en Følge svarer alle deraf paabudne eller herefter paabydende Skatter og Contributioner.

¹ Kilde: Skøde-panteprotokol for Rysensten Birk, 1799-1815 (B77C, SP 1, fol.123b-124b). Haves i fotokopi

² fol.123b

³ ? i parentes betyder at ordet/tallet kun delvist eller slet ikke kunne tydes

⁴ sideskift til fol.124a

Auctions Skøde. Læst den 13. April 1808.¹

Bendix Claudi kongelig Majestæts Birkedommer ved Ryssensteens Birk – og Frederik Kristian Skønau Capitain af Landeværnet og constitueret Birkeskriver udi samme Birk. –

Gjør vitterligt at Aar 1806 den 31de Martij blev efter foregaaende behørig Bekiendtgjørelse med Avertisement i de Viborger Aviser og Plakaters Læsning paa Kirkestevne i de omliggende Sogne, udi Fæstegaarden Quistgaard i Vandborg Sogn holdet offentlig Auction over bemelte Gaard med Bygninger og fæste Besætning samt Eiendomme, staaende for Hartkorn 6 Td 5 Skp 3 Fkr og et Stk fæsteledig Eiendom Nørberg Øde kaldet af Hk. 2 Skp 1 Fjk 2 Alb alt Vandborg Kirke som dens Kirkegods tilhørende.

Tiltagne Vidner vare Gaardmændene Jens Mølgaard og Mads Jensen Gaaskier begge af Vandborg Sogn. –

Conditionerne til denne Auction blev fremlagt og oplæst, som ere saalydende:

Conditioner!

Hvorefter Vandborg Kirke Ejere, med det kongelige Rentekammers Tilladelse i offentlig Auction agter til de højstbydende at bortsælge Vandborg Kirke tilhørende Jordegods 7 Td.-0-0-2Alb Hartkorn, dog med Reservation af Rentekammerets nærmere Appropriation. –

1. Gaarden Quistgaard i Vandborg Sogn staaende for Hartkorn 6 Td 5 Skp 3 Fjk som beboes af Fæsteren Niels Jensen med paastaaende Bygning, tilhørende af Fællesskab udskiftede Eiendomme og dens Besætning en Eier efter Beboerens Fæstebrev kan tilkomme, følger med sammes Eiendoms Ret og ikke anderledes end Sælgeren det selv er ejende.
2. Niels Jensens Fæstebrev paa Gaarden Quistgaard, hvorefter han til Kiøberen eller Gaardens Eier svarer til hvert Aars Martini Landgilde Penge 10Rd2 Sk og ei videre bliver for ham og Hustrue fremdeles i sin Kraft efter Loven
3. Gaarden Quistgaard staar i alle Maader fra Dato af for Kiøberens og ikke længere for Sælgerens Regning og Risiko. –
4. De for Gaarden Quistgaard udlagte Opmaalings (?steds ?s)² Taxations og Udskiftnings Bekostninger gotgiøres af Kiøberen efter ihændehavende qvitterede Regninger og betales næste Snapsting Termin 1806.-
5. Det Stykke Fæsteledig Vandborg Kirkes Eiendom Øde Nørberg kaldet liggende mellem Skræddergaard og Matthias Nøtler Huuses Lod, staaende for Hartkorn 2 Skp 1 Fjk 2 Alb hvilke Kiøberen strax kan modtage til Benyttigelse, sælges ligeledes med samme Eiendoms Ret, Sælgerne det selv ejer.
6. Kiøbesummen saavel for Gaarden Quistgaard, som for benævnte Øde Nørbiørg Eiendom betaler Kiøberen til Sælgerne i Munksgaard i Vandborg den 8de Janv³. 1807 med et Aars Rente 4 procto, hvorimod Kiøberen haver Landgilden af Gaarden og Afgrøden af Øde Nørbiørg Jord. –

¹ Kilde: Skøde-panteprotokol for Rysensten Birk, 1799-1815 (B77C, SP 1, fol.245a-247a). Haves i fotokopi

² ? i parentes betyder at ordet/tallet kun delvist eller slet ikke kunne tydes

³ der står "18de Junii 1807" i auktionsbetingelser til næste skøde

Skiøde, læst den 2. Maii 1810 på Mølgaard¹

Underskrevne Jens Pedersen Mølgaard, Selvejer Gaardmand i Vestergaard i Vandborg Sogn, tilstaaer hermed at have solgt ligesom jeg hermed sælger skiøder og aldeles afhænder til min Søn Anders Jensen, da han nu har fyldt sit 28 Aars Lægds Rulle Alder, og det altsaa i Følge Loven allernaadigst er ham tilladt at overtage Gaard, min ejende og forhen paaboende Gaard og bemeldte min Søns Fødegaard Mølgaard kaldet beliggende i ovenmeldte Vandborg Sogn og er matriculeret for hartkorn 12 Tønder – 1 Fjk 2 Alb, tilligemed sammes paastaaende Bygninger og tilliggende Ejendomme, paa samme Vilkaar, og med samme Rettigheder, Herligheder, Pligter og Byrder som jeg selv har eiet den, hvilke ere Kiøberen tilfulde bekiendt, for den mundtlig accorderede Kiøbesum 2500Rd siger Toe Tusinde Fem Hundrede Rigsdaler danske Courant. Af de for Handelen aftalte bestemmelser anføres udtrykkelig. –

1

At Kiøberen ingensinde maae sælge Gaarden for at completere nogen Hovedgaard eller til at gjøre Hoverie. –

2

At han stedse holder Bygningerne assurerede i Brandkassen

3

At han i alle Deelee indtræder i de Forpligtigelser jeg har indgaaet med den af mig udstædte Pandte Obligation til den almindelige Enkekasse for 1500Rd, som jeg derfra har til Laans og hvorfor den her solgte Gaard og Eiendomme er pandtsat med 1ste Prioritet, og altsaa udbetaler denne Sum naar forlanges uden Ansvar for mig.

og 4

At han fra i Dag af modtager Gaarden til Brug og Raadighed for eegen Regning, og svarer alle de af den og dens Eiendom saavel paabudne og ikke leverede, som herefter paabydende Skatter og Udgivter det være sig af hvad Navn og Slax det være kan uden Udgivt for mig i mindste Maade. –

Da nu bemeldte min Søn Anders Jensen har tilfredsstillet mig for Kiøbesummen ved at betale mig contant 1000Rd og som meldt indgaae i mit Stæd at indfri mit til Enkekassen udstædte Pandte Obligation for de øvrige 1500Rd, naar samme efter lovlig Opsigelse løskyndiges, saa skal fornævnte Mølgaard med Bygning og Eiendomme tilhøre ham, som hans lovlig kiøbte og betalte Eiendom, den han maae gjøre sig saa nyttig som han bedst veed vil og kan, overeensstemmende med Anordningerne og foranførte Conditioner.

Til Bekræftigelse under min Haand og Seigl i 2de Vidners Underskrift til Vitterlighed. Vestergaard i Vandborg Sogn, dat. 10de Janv. 1810 Jens Mølgaard (L.S.)

Til Vitterlighed underskriver Skaaning M. Lillelund

At der om nu indbemeldte Handel ingen Kiøbe Contrakt eller andre skriftlige Conditioner mellem os eller andre paa vore Vegne har været oprettet, det bekræftes af os begge som Sælger og Kiøber med vore Hænders Underskrift. Datum ut Supra

Jens Mølgaard (L.S.)

Anders Jensen (L.S.)

Dvs.: Den 10.1. 1810, læst d.2.5.1810, sælger Jens Mølgaard, nu også ejer af Vestergaard, sin gård Mølgaard, 12-0-1-2, til sin søn Anders Jensen. Købesummen er 2500 rd.. 1000 rd betales kontant til ham, mens han for resten af købesummen overtager lånet på 1500 rd til enkekassen på de betingelser der var ved optagelse af

¹ kilde. Rysensten Birk. Skøde- Panteprotokol (B 77C SP1 fol.314b.) Haves i fotokopi

Pante Obligation, læst 16. Junii 1813 til Christen Laursen Mægbeck¹

Underskrevne Christen Laursen af Mægbeck i Vandborg tilstaar herved at være skyldig den sum 525 Rbd SV til min Stedsøn Anders Christensen, hvilken Capital ieg aarlig forrenter med 4 p.a. samme Myndt, og udbetaler efter et halvt Aars foregaaende Opsigelse fra enten af Siderne. Til min Creditors Sikkerhed for fornævnte Capital Fem Hundrede Tyve og Fem Rigsbankdaler Sølv Værdi pantsætter jeg ham herved med 2^{den} Prioritet min eiende og iboende Gaard Mægbeck i Vandborg Sogn tiiligemed sine paastaaende Bygninger og tilliggende Eiendomme af Hartkorn 8 Td 6 Skp 3 Fk 2½ Alb^m næst efter 750 Rbd som af Enkekassens Midler deri med første Prioritet ere indestaaende, udi hvilke Eiendomme Creditor Anders Christensen som meldt skal beholde et sikkert 2^{den} Prioritets Underpant indtil Capital og Renter samt i Søgemaals Tilfælde alle foraarsagede Udgifter skadesløs er betalt i alle Maader. –
Det til Bekræftigelse under min Haand og Segl i Vitterligheds Vidners overværelse. –
Mægbeck i Vandborg den 11te Juni 1813. Christen Larsen Mægbeck

Til Vitterlighed Jens Munksgaard Schydtz (L.S.)

DVS:

Christen Laursen Mægbeck låner d.11.juni 1813 525 rbd SV af stedsønnen Anders Christensen. 4 % rente p.a. De sædvanlige lånebetingelser. Sikkerhed: 2 pr. i gården Mægbeck med bygninger og jord, 8-6-3-1½, næst efter 1 pr. til enkekassen for lån på 750rbd.

OBS: Der nævnes ikke noget om sikkerhed i tiender, ind- og udbo, eller i Gammelgaards jord

¹ kilde: Rysensten Birk. Skøde-pantebog (B77C SP 1, fol. 429a). Haves i fotokopi

Skøde, læst 28de Sept 1814, på Galtmose¹

Underskrevne Peder Christian Jensen, Selveier og Beboer af Gaarden Galtmose i Vandborg Sogn gjør vitterlig at have solgt, ligesom jeg hermed i Følge mundtlig Akord skjøder og aldeles afhænder fra mig og mine Arvinger til velagte David Nielsen i Lille Katkier her i Vandborg Sogn, endeeel af min eiende Gaard Galtmose Eiendoms i Vandborg Sogn af Hr Capitain og Landmaaler Hødt ansat for Hartkorn 1 Tdr 1Fk 1 Alb samt Konge- Kirke- Korn- og Qæugtiender deraf saa og Præstetienden efter den Foreening som derom er skrevet for den Summa 100 Rbd siger Et Hundrede RigsbankdalerN. Værdi.

Da nu Kiøberen har betalt mig Kiøbesummen 100 Rigbd og Amtets Øvrighed under 29de Januar 1813 har bevilget at denne Parcel maatte skilles fra min benævnte Gaard saa frasiger jeg mig og mine Arvinger ald ydermere Lod, Deel, Ret eller Rettighed at have til eller udi fornævnte Eiendom medTiender, men med alle sine Herligheder og Rettigheder, Byrder og Pligter saaledes som jeg har eiet samme fra i Dag af skal tilhøre fornævnte David Nielsen og hans Arvinger med fuldkommen Eiendoms Ret som han overenstemmende med Loven maa benytte som han finder for godt – Hvilke Eiendom ieg og Arvinger ere pligtige at hjemle ham. – Det anmærkes at Kiøberen faaer Stie over Galtmose Eiendom til Galtmose-(Kirkere i?)² fra den frasolgte Eiendom og han svarer Skatterne og øvrige Paabudde af Parcellens Hartkorn fra afvigte Nytaar ligesom han og svarer Skatte Kornet og Fourage for 1812 da han havde Eiendommene til Brug. –

Til Bekræftigelse med mit Navns Underskrift og fortrykte Segl samt (førende?)² 2de Mænd med mig til Vitterlighed at underskrive.

Skrevet i Lemvig d. 20de Juni 1813 Peder Christian Jensen Galtmose /:med ført Pen:/ (L.S.)

Til Vitterlighed Poul Dahlgaard (?) Giemsing

At ingen Kiøbe Contract eller skriftlige Conditioner om bemeldte Handel mellem os eller andre paa vore Vegne har været oprettet bevidnes med Sælgers og Kiøbers Underskrivter. – Datum ut Supra.

Peder Christian Jensen Galtmose /: med ført Pen :/ David Katkiær.

Desuden:

Kvittering for betaling til fattiggassen, godkendelse fra rentekammeret til udparcelleringen,³ "Sælgeren har ingen tinglæst Adkomst paa den frasolgte Eiendom", parcellen er ikke behæftet med lån, kvittering for betaling

DVS

Peder Christian Jensen sælger d.20.6.1813, læst 28.9.1814, til David Nielsen, Lille Katkiær, fra sin ejendom Galtmose en parcel, 1-0-1-1, samt dens k-k-k- og k-tiender. Købesum 100 rbd NV. David Nielsen har dyrket jorden i 1812, og skal derfor betale skatter mv. for 1812. Der er ingen købekontrakt. Godkendt af rentekammeret 23.1.1813 (ikke 29.1.1813)

¹ kilde: Skøde- Panteprotokol for Rysensten Birk, 1799-1815 (B 77C SP1, fol. 481b-482a). Haves i fotokopi

² ? i parentes betyder at tydningen er usikker

³ sidseskift til fol. 482a

Skøde-panteprotokoller for Ryssensteen Birk. 1799 – 1821.

Fortegnelse over de tre protokoller (B77C SP 1-3).

SP 1: 1799 7/6 – 1815 20/12.

Rigsarkivets mikrofilm: M29415 book 1, beginning (fol.1, d. 7.6.1799 – fol. 170 (ca) læst 13.10.1806) og i M29416 book1 continued (fol. 170 (ca), underskrevet 16.9.1806 - fol. 526a, læst 20.12.1814).

SP 2: 1816-1821¹

Rigsarkivets mikrofilm: M29416, book 2 beginning. (fol. 2, læst 10.l. 1816 – fol. 273b (ca) – fol. 273b (ca.), læst 2.5.1821) og M29417, book 2 continued (fol. 273 b, læst 2.5.1821 - fol.324 a, læst 5.12.1821).

Sp.3: Panteregister over skøder i protokollen.

Rigsarkivets mikrofilm: M 29417

Bemærkninger

SP 1: 1799 7/6 – 1815 20/12

Fol. 1 starter med henvisning til fol 537 i tingbogen (7.juni 1799). De 3 første indførsler er tinglæsninger 7.6. 1799, henviser til fol. 537, nr. 2 er salg fra Juel til Varelmann af Vestergaard. Fol. 2A: tinglæst 9.8.1799, henviser til fol. 540: Lån til Christen Larsen Mægbæk, u. 25.6.1799, udslettet 24.8.1801

Sp.3: Panteregister.

Indhold: upagineret register over skøder på ejendomme opdelt efter sogne. Der er enkelte lån medtaget. Nr. 7 er Vandborg. Står opregnet kronologisk under stedets navn. Mægbæk er kun nævnt 1 gang (henviser til fol.2)

¹ Birkeretten ophørte 1821

Stokkemænd /tinghørere 1790-1801¹

<i>Efternavn</i>	<i>Fornavn</i>	<i>Sted (evt. gård)</i>	<i>Datoer</i>	<i>Kilde</i>
Agger	Anders	Agger	13.5.1796	M31350,b4 f.408a
Agger	Niels	Agger	1.8.1794	M31350,b4 f.333a
Andersen	Christen	Mægbæk	17.6.1791	M31350,b4 f.234b
do	do	do	9.9.1796	M31351,b4 f.426a
Badsgaard	Anders	Badsgaard	29.8.1794	M31350,b4 f.339b
Blaaberg	Jens	Blaaberg	20.4.1792	M31350, b4,f252a
Brunsgaard	Christen	Brunsgaard	24.5.1793	M31350, b4,f290b
do	do	do	21.6.1793	M31350, b4,f293a
Brunsgaard	Mads	Brunsgaard	5.6.1795	M31350, b4,f381b
Christensen	Claus		6.2.1795	M31350, b4,367a
Christensen	Mads		11.4.1794	M31350, b4,f321b
Christensen	Jens		2.5.1794	M31350, b4,f323a
Christen(sen)	Thomas		23.5.1794	M31350, b4,f325a
Christensen	Thomas		12.6.1795	M31350, b4,f381b
Christensen Nielsen	Thomas		14.8.1795	M31350, b4,f385b
Dahlgaard	Eske	Dahlgaard	10.5.1793	M31350, b4,f289a
Dahlgaard	Eskild	Dahlgaard	7.6.1793	M31350, b4,f291a
Dahlgaard	Mads	Dahlgaard	13.3.1790	M31350,b4, f181a
do	Do	Do	13.4.1792	M31350,b4, f252a.
do	do	do	10.5.1793	M31350,b4, f289a
do	do	do	21.11.1794	M31350,b4, f350a
do	do	do	9.1.1795	M31350,b4, f359a
do	do	do	6.3.1795	M31350,b4, f373a
do	do	do	15.5.1775	M31350,b4, f379b
do	do	do	13.5.1796	M31350,b4, f408a
Dahlgaard	Niels	Dahlgaard	31.5.1793	M31350,b4, f291a
do	do	do	13.5.1796	M31350,b4, f408a
Damgaard	Peder	Damgaard	28.5.1790	M31350,b4, f188a
do	do	do	3.6.1796	M31350,b4, f414a
Eskildsen	Jens		8.10.1790	M31350,b4, f199b
do	do		15.10.1790	M31350,b4, f200a
do	do		22.10.1790	M31350,b4,f.203a
do	do		3.12.1790	M31350,b4,f.209a
do	do		17.12.1790	M31350,b4,f.213b
Eskildsen	Michel		10.5.1793	M31350,b4,f.289a

¹ Kilde: Tingbog for Rysensten Birk 1785-1801 (B77C-4 eller M31350-31351)

Stokkemænd er vidner ved Rysenstens Birkeret. De udtages for en periode fra de forskellige sogne. Bøvling sogn er oftest repræsenteret. Der er normalt 8 hver gang, men de indkaldte dukker ikke altid op. Der er nævnt det navn der skrives i protokollen, så nogle personer kan godt være den samme. Under "sted, evt. gård" er nævnt efternavnet hvis det tydeligt er et stednavn. Her er kun optegnet stokkemænd fra Vandborg sogn

Udnævnelsen af Varelmann til birkeskriver, 23. juni 1786¹

Anno 1786 d. 23 Junii blev Retten sadt og betient af den constituerede Birkedommer Hr. Bye og Herretsfoged Andreas Bræmer af Lemvig ligesom og den (?²) (?) Retten med Protokollen (er?) udmeldte Skriver nu afgangne Birkeskriver Morten Grams Søn Laurits Rømer Gram fra Stausholm, Stokkemændene vare Hans Christoffersen af Hygum, Peder Kirkbye Povelssen (Skoij?) Jacob (Maelsen?) Klinkbye af Hou Eskil Dahlgaard af Vandborg og Christen Madsen? Peder Volder begge af Rame Sogn (?) mødte ikke. –

Hvor da mødte for Retten den adjungerede og succererende Birkeskriver her i Frieherskabet Ryssensteens Birk Arent Peter Varelmann som i Retten foreviste den ham som Birkeskriver meddeelte Bestalling af 2. Juli 1775 forsynet med (?) Lehn Barons Høije Formynder ved Baroniets Inspecteur Hr Herrets Foged Bagger hans Paategning og (?fikation) af 20^e denne Maaned tilligemed den bemelte Varelmann paa Embedet meddeelte Kongl. allernaadigst Confirmation af 11 Juni 1777 der begge findes paa (Fogeide?) allerunderdanigst at være fremlagte og (f?æste) her i Birketings Retten d. 2de Martii 1783. Hvilken Bestalling og allernaadigst Confirmation han begjærede læste og med Paategning derefter tilbageleverede, (d?n) derefter (?d b?d) sig Skriver Embedet at antage nu her i Retten. –

Dommeren modtog Producerede Bestalling og Kongl. allernaadigst Confirmation som i Retten allerunderdanigst blev oplæst og fant Dommeren derhos for (rettest ?) at svare tilligemed (Loves?) Protokollen med alle sine Paategninger, da (deref³ ter?) anden byder saaleedes Foll.58 og skal (svare?) efter Protokollationen eller og naar Birkeskriver Varelmann har antaget Protollen igien bleve ham tilbage leverede. –

Men førend saadant skeede som af Arent Varelmann er bleven andbragt meldte sig for Respective Retten den forhenværende lige Suspenderede Birkedommer Søren Lund, som havde den ære at tilkaende give Respective Retten: at som Birkedommer Lund er suspenderet fra Birkedommer Embedet efter ergangne allernaadigst Kongl. Befaling, som her for en Tiid lang er fremlagt i Retten, uden nogen Sagsanlæg til Dato mod ham af General Fischalen er bleven and lagt, uvist paa den Grund som dene Person Arent Varelman der i Dag har meldet sig at antage Skriver Embedet, udi Forhør holt over ham efter Kongl. Befaling af Amtmand Hr. Etats Raad Hansen og Krigs Raad Justits Raad Blocl i Varde hvori han har gjort en sand Forklaring at være en hoved interesent med hans Stald Broder Forpagter (H?)aas Kampman paa Sneeuugaard at Birkedommer Lund skulle og være paa vundet at være med interesent, hvalked forhoret herom i siin Tiid bærer fuldkomen Beviis som forhen indsent Hans Kongl.(s?) (?). –

Har nu Arent Varelman (sindeb? ig) at modtage en Justitz Betiening og derpaa i forveijen søgt med Confirmation at erholde Højst (sta?es) naade, har hand ikke saa meere end Birkedommer Lund forgaaed sig som skyldig efter Egen Bekiendelse imod allernaadigst Forordning af 1705, og Lund som uskyldig (ja?besværget) sig uden lovgyldig Beviiser (ja?) saadan efter (?) saadan Forklaring af Kongens Naade Suspenderet fra det hans allernaadigst anfortroed Birkedommer Embede. (Dine?) og (Visse?) grunde maae spære nok for Birkedommer Lund at Exipere og Protestere imod Skriver Embedets Antagelse og Justitz Protokollens Overlevering at betroes ham til Administration, da i Protocollen skal findes adskillige Sognes Anlæg baade med og imod den sig andmelte Adjungeret og succereret Birkeskriver Varelmann; men før Lund fratrædede Rætten vil han ærbødigt bede at Respective Rætten ikke tillader Justits Protocollen at overleveres eller betroes til tit berørte Varelmann, men alleene som forhen og indtil videre betroes afgl. Hr. Birkeskriver Morten Grams Søn Hr. Laurits Rømer Gram som stedse har betient Skriver Embedet baade før Birkedommer Lunds Suspension og siden efter udi den

¹ Tingbog for Ryssensteen Birk 1785-1801 (B77C-4) fol.56b-58b. Haves i fotokopi.

² ? i parentes betyder at tydingen er usikker

³ sideskift til fol.57a

Retssag 1787: Restancesager¹.

(²Anlagt af Ryssensteen gods mod dets fæstebønder for restancer pr marts 1786 og fra 1.5.1786 til 1.5. 1787).

1.sag.

Retsdag 9.feb 1787³:

(Lanng kommer med stævnemål mod) en Deel af Ryssensteens Gaard og Huusbeboere betræffende deres til sidste Martinij pligtige Landgilde Penge der til Dato ofte (?)⁴ paamindig (u?) endnu ikke er bleven betalte.

(Stævning med lovlig forkyndelse blev læst op og indlemmet i protokollen fol.95. De indstævnte blev råbt op. Nogle var ikke mødt op. De tilstædeværende tilstod at være skyldige) men kunde ingenlunde for nærværende Tiid betale samme.

Da det ikke er Lanngs Attraae at Priise Baroniets Beboere (?ed) Tvangs Middel uden den højeste Nødvendighed saa var hand i Anledning (?) Indstævntes giorte Begiering ærbødig udbedrede Sagens Anstand til i Dag 6 Uger for imidlertid at bringe i Erfaring hvorvidt enhver vil opfylde sit giorte Løfte og paa saadan Grund her i Dag frafaldt at anmode Retten om nogen Lougdags udstædelse hvilket han (....)

(Sagen udsættes til 23. marts).

(Liste fremlægges, underskrevet 14. jan.1787 af P. Lanng, forvalteren⁵)

Paa de Beboere af Baroniet Ryssensteens Gods som resterer med Betalingen af deres til seenest Martinii 1786 forfaldende Landgilde Penge:

(en bunke sogne, bl.a. fra Vandborg:)

Peder Bierg 10 Rd, Niels Agger 18 Rd, Poul Dahlgaard 9 Rd 48 Sk, Mads Dahlgaard 9 Rd 48 Sk, Jens Lille Strand 15 Rd 48 Sk, Søren Nørbiert 4 Rd 2 M 9 Sk, Eskild Nørgaard 12 Rd 14 Sk, Poul Nørgaard 12 Rd 14 Sk, Christen Mægbeck 5 Rd 9 Sk, Jens Blaaberg 4 Rd 2 Sk, Mads Galtmose 7 Rd 2 M, Peder Skidengaard 10 Rd 4 M, Niels Jensen Quistgaard 10 Rd 4 M, Jørgen Maagaard 6 Rd 4 M, Jens Kierkegaard 4 Rd 3 M 10 Sk, Mads Nyegaard 8 Rd, Jens Gaaeskjær 11 Rd 3 M 2 Sk, Christen ib 11 Rd 3 M 2 Sk, Niels Haalgaard 12 Rd.

(vedr.forkyndelsen)⁶

Foranstaende Regning er af os undertegnede (lørdag d.20. jan til fredag d.2 feb. = lovligen forkyndt for alle de foranførte beboere hvor vi deels talte med dem selv og deres Tilstædeværende, som alle lovede at tilstaae os Forkyndelsens Rigtighed. (Bekræftes med ed og underskrevet af Christen Knudsen og Jens Mortensen). Fremlagt og læst i Retten paa Frieherskabet Ryssensteens Birketing Fredagen den 9de Februar 1787.

¹ kilde: Tingbog for Rysensten Birk 1785-1801 (B77C-4) fol. 83a, 95a-b,104a-b,107a-109a112a, 117b-118a (haves i fotokopi) og 119b-120a (haves i fotokopi).

Lanng rejser også rykkersag ved herredsretten i 1787 (B77B-6): d.22.3. (fol.386b), 12. 4. (fol.387b) med dom d 10.5.(fol. 388 og den indføres fol.110). Igen 2.aug. (fol.395a-b), svarer nok til 2. sag her. Jeg har ikke gjort noget ud af de sager.

² Tekst i parentes er et resume eller mine udregninger

³ fol.83a

⁴ ? i parentes betyder at tydingen er usikker

⁵ fol.95a

⁶ fol.95b

Stormskadevurdering 1787 efter Orkanen d. 4. sept. 1786¹

Fredag d. 2. nov 1787².

For Retten (?)³ den (?) at comparere Hr. Forvalter Poul Lannng ved Ryssensteen der producerede eene for denne Respective Ret under 12te October⁴ sidstleden udstæd Stævnamaal til ved videre Tingsvidne Førelse over Skaden som ved Orkanen den 4. September forrige Aar paa Baroniet Ryssensteens og Rammegaards Godser er anrettet.

(⁵ Stævning med bevis for forkyndelsen blev læst op og indført fol. 130)

Men førend videre passerede lod Retten paaraabe saavel Amtets Øvrighed Hr. Etatsraad og Amtmand Hansen som Amtsforvalter Lütken om de eller nogen paa deres Vegne maatte være tilstæde ved noget mod Stævningen eller agtende Tingsvidner at erindre. Men ingen i saa Maade meldte sig. Dernæst fremlagde Forvalter Lannng et fra denne Respective Rett under 10. November forrige Aar udstæd og i samme Anledning førte Tingsvidner, hvilke hand ærbødigst begierede den forventede Tingsvidne Act i sin Tiid vedhæftes og endelig producerede Lannng sine til i Dag indstævnte Vidners skriftlig forfattede Questioner hvilke hand begierede Vidnerens paaraabte i Eed taget og stillet til Forhør.

(Retten modtog sagerne. De indføres fol. 130)

(Vidnerne kaldtes frem og aflagde ed. De aflagde nu deres vurdering om ødelæggelsen⁶

(Fra Vandborg⁷; Vidnerne Jens Pedersen Mølgaard og Peder Olesen Damgaard fremlagde under ed deres vurdering af:)

Peder Bierg af Vandborg hans Hartkorn var 4 Td, 4 Skp, 2 Alb. Gaardens Bygninger at have været før Stormen 20 Fag Stuehuus 20 Fag Ladehuus 10 Fag Stald og Fæehus. Den Skade derpaa er skeed i Stormen den 4 September anslaar Vidnerne for det samme som været aldt da intet af det lidet tilbagestaaende Bygning er tienlig.

Jens Strand hans Hartkorn 6 Td, 7 Sk 2 F. Gaardens Bygning var før Stormen 17 Fag Stuehuus, 20 Fag Ladehuus, 23 Fag Stald Fæe og Stiehuus. Den ved Stormen derpaa lidte Skade anslaar Vidnerne for en Trediepart mod det Heele.

Niels Agger hans Hartkorn at være 7 Td, 6 Sk, 3 F, 1 Alb. Gaardens Bygninger⁸ at have været før Stormen 18 Fag Stuehuus, 18 Fag Ladehuus, Stald og Fæhuus med videre foruden Kube 34 Fag. Den derpaa i Stormen tilføjede Skade anslaaes for den Tredie Part imod Gaardens Bygninger.

(Eske Nørgaard, htk. 6-0-2-1½. Bygningerne: 18 fag stuehus, 20 fag lade og stald, kube, et gl. do hus 10 fag, 9 fag fæhus. Skaden: ¼ af det hele.)

Anders Christensen Mægbeck hans Hartkorn 4 Td, 3 Sk, 3 Fj 2 Alb. Gaardens Bygninger at have været før Stormen 13 Fag Stuehuus uden Kube, 14 Fag Ladehuus, Stald, Fæe og andet Huus 23 Fag. Den lidte Skade anslaaer Vidnerne for Trediepart i Forhold med Gaardens samtlige Bygninger.

¹ kilde: Rysensten birk. Tingbog 1785-1801 (B77C-4) fol.122a-129a + 130a-131a. Fol. 130 b haves i fotokopi

² fol. 122a, afhøringen fortsætter d. 9. nov.(fol. 124a-)

³ ? i parentes betyder at tydningen er usikker

⁴ der er nok tingdag d. 12. okt., men ingen sager

⁵ Tekst i parentes er et resume eller mine udregninger

⁶ fol.122a-129a

⁷ fol. 124b

⁸ sideskift til fol. 125a

Mægbeck. 1792. Panteobligation.

Læst 23.november 1792¹

Fredagen den 23. November 1792 blev Retten satt og betient af Birkeskriver Arendt Varelmann paa Hr. Birkedommer Claudis og eynes Vegne. Stokkemændene vare... Til Læsning og Protocollation blev indleveret en Panteobligation udstød paa behørig (?) (?) udgivet af Christen Andersen Mægbeck i Vandborg til Peder Laursen Fisker paa Harboøre for Capital 100 Rd. dateret 15. Junij Aug. 1792, hvilke Obligation blev af Retten modtaget læst og lyder saaledes Foll. 276. –

Se Follio 276 (stempel)

Saaledes jeg underskrivere Christen Andersen Mægbeck boende i Mægbeck i Vandborg Sogn ret vitterlig Gield skyldig at være til Velagte Dannemænd Peder Laursen Fisker af Vegeby paa Harboøre den Summa 100 Rd., siger Et Hundrede Rigsdaler som han mig efter venlig Biegiering mig laant haver, ligesom jeg hermed tillige lover og tilforpligtiger mig og mine Arvinger een for alle og alle for een endelig igien at betale bemelte Peder Laursen Fisker, hans Arvinger eller hvem denne min Pante Forskrivning med Rette maatte eie, i alle Maader skadesløs med sin aarlig paaløbende Rente 4 Rd. siger fire Rigsdaler til hver Aars Viborg Snapsting den 13de Junij i hans Huus at erlægge, saa længe samme Capital hos mig bliver bestaaende. –

Og som i Dag imellem mig Christen Andersen Mægbeck som Debitor og Peder Laursen Fisker som Creditor er i Venlighed aftalt ovenbemelte Capital at stille henstaar uopsagt i 4de Aar, skal efter den Tiid Capitalen fra den af Siderne som det maatte forlanges, paa et Halvaar lovlig opsiges, da den derefter uvæggerlig maae betales og modtages. og paa det bemelte Condition saavel for Capital som Rente imidlertid (hand?) have den fornødne Sikkerhed pantsætter jeg Christen Andersen Mægbeck hermed til Peder Laursen Fisker med første og anden Prioritets Pante Rettighed den mig tilhørende og eigende Bondeskyld i min paaboende Gaard Mægbeck i Vandborg Sogn, som er efter den nye Matrikul 3 Td^e siger Tre Tønder Hartkorn med den samme Rett, som jeg det med lovlig Adkomst og efter min Salig Faders sidste Villie er tilfalden, indtil Capitalen med Renterne skadesløs er afbetalte. –

Til Bekræftigelse haver jeg ei alleene denne min Pante Forskrivning egenhændig selv underskrevet og forseglet men tillige Venlig ombedet vore Sogne Degn (Naae?) Frederick Braae og min Broder Søren Andersen Østergaard med mig til Vitterlighed at underskrive og forsegle.

Mægbeck den 15 Junii 1792

C. A. S Mægbeck (LS)

Efter Begiering til Vitterlighed underskriver og forsegler

N.F. Braae (LS)

S.A.Østergaard (LS)

Note til sidst: udslettet d. 26. Juli 1799

¹ Kilde: Tingbog for Ryssensten Birk. Ringkøbing Amt. 1785-1801 (B77C-4), folio 275b-276a.

? i parentes betyder at tydningen er usikker eller ikke kan tydes.

Retssag 1792: Ryssensteen Gods contra fæstebønder¹

Emne: Inddrivelse af restancer på landgilde, afgifter og skatter

(²Læst 27. april 1792³

Forvalter Lanng ved Ryssensteen indstævner bl.a. i alt 199 beboere fra 17 sogne deriblandt nedennævnte fra Vandborg Sogn for manglende betaling af landgilde, afgifter og kongelige skatter fra 1. maj 1784 til 1. maj 1790.

Inden selve listen over skyldnere har 2 mænd fra Bøvling Sogn skrevet under på at de d. 11.-19. april 1792 personligt har givet de indstævnede mænd med deres hustruer og tjenestefolk besked om indstævningen⁴.)

Blandt de indstævnede er:)

Af Vandborg Sogn Michel Eskildsen af Nørgaard saaledes at hvad af den forstævnte Restance maatte være fra hans Faders Tied, blev ham efter Løfte fra vedkommende ved Gaardens Tiltrædelse eftergivet⁵.

(Mange mødte ikke op, så derfor udsættes sagen til 18. maj 1792

(Læst 18. maj 1792)

Og mødte da (lougsagede?)⁶ Mads Gaaskier af Vandborg og (forme?) at haver betalt hvad hand var pligtig af sin Fæstehoveriets Gaard for den Tied hand har besiddet samme og til Beviis derom (?) sig at foreviste hans Quitteringsbog. Hr. Forvalter Lanng frafaldt for denne Side Sagsmaalet mod Mads Gaaeskier⁷

(Nogle af de indstævnede indrømmer deres gæld, andre har betalt eller er døde.

(Dom læst den 8. juni⁸:

Blandt de indstævnede frafaldes søgesmålet fra nogles vedkommende på grund af betaling. Fra Vandborg er det: Mads og Poul Dahlgaard, Jens Pedersen Lille Strande, Niels Quistgaard. De øvrige skal inden 15 dage betale det skyldige + sagens omkostninger på 3 mark. Det gælder også Michel Eskildsen fordi han ikke kan bevise at han har fået eftergivet gælden.

Ryssensteens Birketing d. 8. Juni 1792)

¹ Kilde Tingbog for Ryssensteen Birk 1785-1801 (B77C-4, fol.253a –259a.

Sagen starter d.27.april 1792 (fol.253a og b), fortsætter 18. maj (fol.253b-254a) og slutter 8. juni med dom (fol. 259a). Selve indstævningen gengives fol. 255b-257b. Vandborg sogn står fol.257a. Sagerne er dels transskriberet, men især resumeret på PC.

Der er mange lignende sager om restancer, men så vidt jeg kan se ikke vedrørende beboere fra Vandborg.

Listen over personer fra Vandborg står side 2 og 3 i dette dokument

² tekst i parentes er mit resumé

³ fol. 253a

⁴ fol.256a, fejlagtig pagineret 257a

⁵ fol.253a

⁶ ? i parentes betyder at tydingen er usikker

⁷ fol.254a

⁸ fol258a-259a. Michel Eskildsens dom f.258b

Kubstrup. 1793.Fæsteoverdragelse og aftægtskontrakt.

Læst 26.juli 1793¹

Fredagen den 26. Juli 1793

For Retten fremstod Niels Jensen Fæster af Gaarden Kubstrup Vandborg Sogn under baroniet Ryssensteen der Declarerede, at saasom hand formedeste tiltagen Misvext paa sit Korn og Vandheld paa sine Creature var kommen i Armod og icke saa sig i Stand til lengere at kunde beboe sin Fæstegaard, da hand allerede af den svarede Skatter og Landgilde har paadraget sig en meget betydelig Restantse, (først?)² med Høije Herskabets Appropriation til (min eller mig?) Karl Jens Christensen Vestergaard af Hygum afstået sin FæsteRett til bemelte Gaard Kubstrup samt afleveret ham den i Gaarden værende Besætning mod at Jens Christensen anskaffer ham paa Gaardens Eiendom et Huus opbygget med viidere saaledes som een mellem dem under 16de dennes skriftlig forfattet Aftægts Contract nærmere (formelder?), hvilken Aftægts Contract hand fremlagde til Protocollation og (efter?) saadant er skeedt, begierede sig tilbageleveret med Rettens Paategning herom. (Derpaa?) afleverede hand paa saadan Grund hans hidtil hafte Fæstebrev med Declaration at hand i Henhold til den fremlagde Aftægts Contract ei som Fæster har nogen viidere Prætention enten for sig eller Arvinger paa oft bemeelte Kubstrup i navnlige Maade. –

Hr. Forvalter Lanng som var nærværende bad Retten behagelig ville modtage det af Niels Kubstrup anbudne Fæstebrev, samt aflevere ham sammes med Paategning for Niels Kubstrups foran i Protocollen tilhørte (God?villing) Afstaaelse, Forvalter Lanng erklærede for øvrigt under sit Høije Herskabs nærmere Appropriation at have accorderet Aftægts Contractens Indhold for saavidt samme uden Gaardens Ruin og (paa....?) (ved?) (.....boeres?) Tab og Skade kand (gjøres?) skyldig. – Som tiltrædende Fæster af Kubstrup var mødt Jens Christensen Vestergaard og vedstod at hand med vedkommendes Tilladelse hafte accorderet med Niels Nielsen om sit Fæste Afstaaelse til ham paa Gaarden Kubstrup i Vandborg, samt indgaaet og oprettet med Niels Nielsen Kubstrup den her for Retten fremlagte Aftægtscontract under egen Haand, hvoraf hand selv har en ligelydende Afskrift og saaledes hafte ikke noget imod samme Contracts Læsning og Protocollation. –

Hvorefter Retten i Følge Niels Kubstrups frivillige Aflevering af sit Fæstebrev paa Grund af den mellem ham og nye tiltrædende Fæster Jens Christensen oprettede Aftægts Contract modtog Fæstebrevet til Paategning herom og derefter overleverede samme til Hr. Forvalter Lanng ved Friherskabet Ryssensteen. Og derefter blev den fremlagte Aftægtscontract læst til Protocollens Indlemmelse saaledes lydende foll. 293.

Aftægtskontrakten

se fol 293 (stempel)

Undertegnede Niels Nielsen Kubstrup og Jens Christensen Vestergaard tilstaa hermed i Overværelse af 2de Dannemænd Niels Christensen Kammersgaard af Hygum Sogn og Jens Pedersen Mølgaard af Vandborg Sogn at indgaae følgende Foreening. 1 Afstaa jeg Niels Nielsen Kubstrup med min Hustrues Anna Sørensdatter Villie og Vidende samt mit høje Herskabs og Forvalter S.F. Hr. Lanngs Samtykke min hidtil i Fæste hafte Gaard Kubstrup i Vandborg Sogn med sin paa Marken staaende Ager og Eng Afgrøde som han strax maae uden nogen min Paatale tiltræde. I liige Maade overlader jeg bemelte Jens Christensen Vestergaard

¹ Transkribering . Skrevet af fra tingbogen. Kilde: Tingbog for Ryssensteen Birk. Ringkøbing Amt. 1785-1801, folio 293b-294a (B77B-4).

² ? i parentes betyder at tydningen er usikker eller ikke kan tydes

Retssag 1797-1798: Ryssensteen Gods' fæstebønders restancer¹

²(Retssag anlagt mod den forrige forvalter på Ryssensteen med allodialgodserne Rammegaard og Herpinggaard Poul Lanng til Langholt angående hans administration af restancer til godserne.

Sagen starter d.24. okt. 1797 (folio 481bff), og de følgende dage indtil 13. november afhøres hver dag vidner fra restancelisterne. De er fæstere og skylder fra ca. 1788 til ca. maj 1796. De er ofte indkaldt sognevis, men jeg kan nemt have overset indkaldte fra Vandborg. Der er virkelig mange indkaldte. Alle skal fremlægge deres kvitteringsbog, evt. også fæstebrev. Der er meget rod i regnskaberne).

Retsdag den 31.okt. 1797:

(Fra Vandborg³):

(Michel Nørgaard. Tilstod at skyldte 63 rd, 5 m, 15 sk.) Alt øvrige af Restantzerne i Følge Restantzelisten 56 Rd, 2 M, 14 Sk., som Rest paa Oct. Quartal 1795 og Jan. og April Quartaler 1796 er til Hr Forvalter Hiersing betalt hvorfor og i hans Quitteringsbog findes afskrevne. Den tilstoede Restanze fandtes Fæsteren efter sin Quitteringsbog at være skyldig. Quitteringsbogen blev ham derpaa med Paategning tilbageleveret.

(Poul Pedersen Nørgaard skylder ifølge listerne 268 rd, 2 m 8 sk.) hvoraf efter Hiersing Quittering udi Fæsterens Bog afgaar for 4 Quartaler Matricul Skat fra 1. Maj 1795 til 1. Maj 1797 med 12 Rd 2 M 15 Sk, Derfor bliver Fæsterens Restantze efter Listerne Sum 255 Rd 5 m 9 Sk.

(Ifølge kvitteringsbogen er der ikke betalt mere,) men Fæsteren siiger at have til Hr. Lanng mod en løs Quittering paa sine Restantzer betalt 26 Rd hvilken Quittering var Fæsteren frakommen; hand vidste for øvrigt ikke hvor meget eller hvor stor hans Restantze var, kunde ei heller efter Listerne og formedelst Mangel, paa Afskrivning eller Afregning i Quitteringsbogen udfindes. Quitteringsbogen blev med Paategning tilbageleveret.

Jens Blaaberghs Restantze skal efter Declaration være afgjort med den nye Fæster

(Jørgen Maaegaard skulle ifølge listerne skyldte til Ryssensteen 145 rd, 7 m, 2 sk og til Rammegaard 9 rd, 3 m, 7½ sk. Men han havde kvittering på at have betalt 12 rd, 7 sk deraf). For øvrigt erklærede Fæsteren at hand vidste ikke om den for ham anførte Restantze var rigtig eller ei.

(Jens Kierkegaard vedgår sig gælden. Hvor meget siges ikke.)

Jens Jensen Nygaard som tilstaar at han har de Restantzer saavel til Baroniet som til Rammegaard, men vidste ikke hvor meget Summen var, og hans for Hr. Forvalter Lanngs Tid hørende Quitteringsbog, var ham forlagt, saa Restantzen ikke dermed kunde confereres.

(Mads Jensen Gaaskier har for længst betalt den påståede gæld på 16 rd. 5 m, 3 sk.⁴).

¹ Kilde: Tingbog for Ryssensteen Birk 1785-1801, B77C-4, folio 481ff .

Sagen er til dels transskriberet, men mest resumeret .

² tekst i parentes er mit resume eller min kommentar

³ fol. 489b

⁴ sideskift til fol. 490a

Mølgaard. Vurdering 1799.¹

(² Ønske om vurdering. Læst fredag den 18. jan. 1799³).

Paa Begiering blev da for Retten udmeldte (til at vurdere en gård i et andet sogn) og Sognefogden Jens Munksgaard og Morten Møller til møde førstkommande Mandag i Mølgaard i Vandborg for ligeledes at taxere samme Gaards Bygninger til Indlemmelse i Brandkassen saaledes som de hver for sig forinden Retten næstkommende Tingdag endelig kand af (?)⁴

(Vurderingen, læst fredag den 25. januar 1799⁵)

For Retten mødte Sognefoged Jens Munksgaard og Morten Møller af Vandborg, som fremlagde den af dem I Følge Udmeldelse her fra Retten den 21 Januar sidste over Mølgaard i Vandborg afholdte Syns- og Taxations Forretning, som de erbøde sig efter Paalæg at afhiemle. Den fremlagte Forretning blev taget til Protokollen lydende saaledes Follio 534. –

Hvilken Forretning efter at være for benævnte Taxationsmænd oplæst de med samme Eeds Bekræftelse at være afholden efter denne læste Skiønsomhed, hvorefter de igien blev demiteret. Forretningen begiertes (skreven?) som blev bevilliget.

¹ Kilde: Tingbog for Rysensteen Birk. Ringkøbing Amt. 1785-1801 (B77C-4), fol. 534a-535b.

Der har de foregående været mange takseringer i birkeretten, men dette er den første fra Vandborg. Den er udførlig. Ved de senere står blot slutvurderingen. Se også herredsretten.

² tekst i parentes er mit resumé eller kommentar

³ fol. 534b. Der er noget kludder i nummereringen af siderne

⁴ ? i parentes betyder at tydingen er usikker

⁵ fol. 534a

Nørgaardhus. 1800. Leje¹

Læst 21. marts 1800.

For Retten indfandt sig Poul Christian Pedersen Fæster af Gaarden Nørgaard i Vandborg Sogn og erklærede, at han frasagde sig Gaarden Nørgaard som han først havde fæstet og siden købt, frafaldt altsaa alt (?)² til Gaarden være sig enten efter Fæstebrev eller Købe Contrakt, og afleverer Gaarden til Hr. Jens (?) Bæhr som modtager samme paa Ryssensteens Eieres Vegne hvad Dag Indfæst(?) efter denne Tiid (?) imodtage (sammen?), imod at Poul Christian Pedersen faar til Beboelse og³ Brug for hans og Konens Livstiid et paa Gaardens Mark staaende Huus som Poul Christian Pedersen tiltræder nestkommende Maijdag tilligemed 4 eller om forlanges 5 Tønder Land hvor det med Huuset kand falde Eieren best belejligt at anvise samme, for 2 Rd. aarlig Afgivt, og efter Poul Christian Pedersens og Hustrus Død falder Huuset og Eiendom tilbage til Gaardens daværende Eiere. Tiende svare Beboeren, og Huset skal hand holde ved lige. Husets Indboe saavidt som er ikke Gaards Redskab, beholder Poul Christian Pedersen elv og hand beholder Huusrum paa Gaarden til Maijdag imod han passer og røgter Kreaturerne. Restantzerne er ham eftergivet til Jan. Maanedes Udgang. Fra den Tiid svarer Eieren Skatterne. Af de paa Gaarden værende 2de Ride Kjør overlades Poul Christian Pedersen hvilken hand udvælger. – Derimod afleverer hand med Gaarden ald den dertil værende Besætning af Heste, Kjør, Vogn, Plouge, Harver og alt gaarde Redskab.

Paa Ryssensteens Eires Vegne antog Hr. Inspektør Bæhr denne Afstaaelse og frafaldt deres Rettighed til Poul Christian Pedersen i Henseende til den Betaling hand skulle erlægge for Gaarden.

¹ Kilde Rysensteens tingbog, 1785-1801 (B77C-4,) fol. 547b.548a)

² ? i parentes betyder at tydingen er usikker

³ sideskift til fol. 548a

Taksation af Mægbeck i 1816¹:

Tingbogen den 24.jan. 1816.

25. På grund af pantsætning af umyndiges midler udpeges til at foretage taksation sognefogederne Jens Munksgaard i Vandborg og Jens Bierg i Hygum. De skal bl.a. taksere Mægbeck ejet af Christen Larsen.

Tingbogen den 14. februar 1816

5. Taksation foretaget af de udpegede Jens Munksgaard og Jens Bierg:

"2. Gaarden Mægbeck i Vandborg m.m. tilhørende Christen Laursen som blev modtaget og lyder saaledes Fol. 456".

Folio 456b:

"Aar 1816 den 6de Februar indfandt vi os undertegnede Jens Bierg Hygum og Jens Munksgaard af Vandborg udi Gaarden Mægbeck i Vandborg Sogn, i Folge Rettens Udmeldelse fra Ryssensteens Birketing af 24. Januar sidst, for at holde et lovlig Syns og Taxations Forretning, over bemeldte Gaards Bygninger og Eiendomme med tilsvarende Tiender, samt Ind og Udboe. Gaardens Hartkorn er 8 Td 6Skp 3Fjk 2½ Album og forelag vi os som følger.

1. Gaarden Bygninger bestaaende af 5 Huuse befandt vi at kunde ansættes til	800 ^{Rdd} NV
2. Gaardens Eiendomme med sammes Konge Kirke Korn og Quægtiender	3000 - -
3. Gaardens Ind og Udboe	2000 - -
er i alt	5800 - -

At denne Beretning af os saaledes er afholdt efter vores bedste Skjønnende og som vi agter næste Rettersdag, med en god Samvittighed endelig at ville (afhjemle?²) det tilstaaes med vore Hænders Underskrift.

Datum ut supra

Jens Munksgaard

Jens Bierg

Fremlagt og endelig (afhjemlet?) inden Ryssensteens Ret den 14de Februar 1816
B Claudi

¹ kilder Rysenstens tingbog (B77C -6 eller M 31352 book 6. Den 24.jan.: sag nr. 25, fol. 111b. Den 14.feb: sag nr. 5, fol.114a. Bilag: fol.456b

² ? i parentes betyder at tydingen er usikker

Tingbog for Rysensten Birk. Ringkøbing Amt (Justitsprotokol).

Bog nr. 4: 1785 - 1801. 578 foliosider. dvs. 5.8.1785 til ca. 18.6.1801.

Landsarkivet: B77C løbenr. 4

Rigsarkivets mikrofilm 31350 (folio 1 – 425a dvs. 5.8.1785 - 26.8.1796) og M 31351 (folio 424b – 578 dvs. 2.9.1796 – 18.6.1801 (domsafsigelse, men nogle retsdage fra 15. maj er indført i næste protokol)

Bog nr. 5: 1801 – 1814. 744 (?) foliosider. dvs. ca. 15.5.1801 – 27.4.1814.

Landsarkivet: B77C løbenr. 5, men udlånes ikke.

Rigsarkivets mikrofilm 31351 (folio 1 – 580a, dvs. 15.5.1801 (dog står nogle retsdage og bilag i forrige protokol) til 10.6.1812) og i M31352 (fol.580b – (744?), dvs. 17.6.1812 til 27.4. 1814.

Bog 6: 1814 – 1819. 480 blade, dvs. 27.4.1814 – 20.1.1819. Derefter kopibog til justitsprotokol 10.3.1813 – 10.1.1817.

Landsarkivet: B77C løbenr.6

Rigsarkivets mikrofilm 31352 (folio 1 – 480b dvs. 27.4.1814 – 20.1.1819)

Bog 7: 1819 – 1821. 481 blade, dvs. 21.1.1819 til 5.12. 1821.

Landsarkivet: B77C løbenr.7

Rigsarkivets mikrofilm 31352 (folio 1 – 151b dvs. 21.1.1819 –4.7.1821) + M31353 (ikke set)

**Ryssensteen gods: Landgilderestancer, stormsskade, landgilde.
Sager ved Birketinget 1787-1798¹.**

Gård, navn, htk.	Stormskade 1786	landgilderestancer				Landgilde efter jordebøger
		1787 gæld pr.1.3.86	1787 gæld 1.5.86- 1.5.87	1792 gæld 1.4.84- 1.5.90	1797-98 gæld ca.1788- 1.5.1796	
Agger, Niels Madsen 6-7-3-1	1/3	18 rd	25-5-8 rd	27-0-8 rd		18-0-0 rd (1801)
Bierg, Peder Madsen 4-2-0-2	helt skadet	10 rd	19-1-12 rd			?
Blaaberg 2-3-3-0 Jens Sørensen		4rd 2sk	6-3-2 rd	56-2-13½ rd	afregnet ved nyt fæste	4-0-2 rd (1801)
Brunsgaard Mads Christensen 6-5-2-1	1/4		14 rd			14-0-0 rd (1801)
Dahlggaard, V. Poul Pedersen 4-1-1-0		9-4-11 rd	9-4-11 rd	17-0-0 ²		9-4-11 rd (1801)
Dahlggaard, Ø. Mads Chr. 4-1-1-0		9-4-11 rd	9-4-11 rd	17-0-0 rd		9-4-11 rd (1801)
Galtmose Mads Olufsen 5-2-2-0	1/3	7rd 2 m	9-1-8rd + 2td 4sk rug	51-3-0 rd + 12-7 byg	afregnet ved nyt fæste (Ole)	7-2-0 rd + 2-4-0-0- byg (kirkeskyld) (1801)
Gaaeskier, Vester Christen Jensen 6-0-2-1½		11-3-2rd				11-3-2 rd (1801)
Gaaeskier, Øster Jens Christensen 6-0-2-1½	1/3	11-3-2rd	11-3-2 rd	28-2-5 (Mads Jensen)	har betalt	
Halgaard Niels Thomsen 5-7-2-1	1/4	12 rd	12 rd			12-4-2 rd (1801)
Kierkegaard Jens Pedersen 1-6-0-1 +5-2-1-0		4-3-10 rd	4-3-10 rd	18-2-8	vedstår sig gælden, uvist hvor meget	4-3-10 + 7-2-6 rd (1801, 1798)

¹ Kilde: Ryssensten Birk. Tingbog 1785-1801 (B77C-4)

² der er 2 Poul Pedersen uden angivelse af gårdens navn, men denne står lige efter Mads Christensen Dahlggaard. Den anden har jeg indført under Nørgaard!

